



Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.011/2023/6.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Balogh Éva (cím1) ügyvéd által képviselt Felperes cím2 alatti lakos felperesnek – a Dr. Horváth Zsuzsa Ügyvédi Iroda (cím3, eljáró ügyvéd: dr. Horváth Zsuzsa) által képviselt Alperes. cím4 alatti székhelyű alperes ellen kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 3.M.70.346/2020/71. számú ítélete ellen az alperes által 74. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése alapján indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja, azzal a pontosítással, hogy az alperes az elsőfokú eljárási illetéket az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára köteles megfizetni. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30 000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 147 417 (egyszáznegyvenhétezer-négyszáztizenhét) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított – és a fellebbezés által érintett - tényállás szerint a 164 centiméter magas és 54 kilogramm testsúlyú felperes a 2017. november 12. napján kelt munkaszerződés értelmében ugyanezen naptól állt munkaviszonyban a légi járművek alkatrészeinek gyártását végző alperesnél, szerelő munkakörben.

[2] A felperes 2017. november 2. napján kezdte meg a tényleges munkavégzést, a munkaköri leírása magában foglalta a rendszeres és eseti feladatait. Az első hónapban elméleti és gyakorlati oktatást kapott, majd a sikeres vizsga után az Airbus repülőgépek gyártósorára került, ahol délelőtti és délutáni műszakban, heti 5 napon, napi 8 órában végezte a munkafolyamatot, amely előkészítő tevékenységből, rögzítő elemek és fogók elhelyezéséből, fúrásból, sorjázásból, tömítőzésből, szegecselesből és befejező tevékenységből állt.

[3] Az alperes 2018. január 8. napján a felperes részére úgynevezett közönséges munkaruhát (munkacipőt, pólót, munkaruha nadrágot, munkaruha kabátot) biztosított. A szerelők (így a felperes is) önkéntesen alkalmaztak szövet szerelő kesztyűt.

[4] A felperes 2018. január hónapban Németországban a Bombardier repülőgép szereléséhez szükséges ismereteket sajátította el, amelyet követően az alperesnél ezen repülőgépet gyártó munkaterületre került, elsődlegesen fúrási tevékenység képezte a feladatát, szegecselest ritkán, alkalomszerűen kellett ellátnia azzal, hogy szegecseles ellentartási munkát nem végzett, és műszakonként mintegy ezer fúrást kellett végrehajtania. Mind a panelek fúráshoz, mind azok szegecseléséhez a munkavállalók (így felperes is) pneumatikus kézi szerszámokat használtak, azok méretüket, súlyukat tekintve közel azonosak voltak.

[5] A panelek fúráshoz biztosított LBB-36 pneumatikus fúrógép gyártói nyilatkozata alapján nem állt fenn vibráció veszélye a kezelő számára. A nyilatkozatban deklarált értékek laboratóriumi vizsgálatok alapján lettek megállapítva, a szabványok előírásainak megfelelően. A deklarált értékek nem megfelelőek a kockázatértékeléshez, az egyes munkaterületeken mért értékek magasabbak lehetnek. A felhasználók által tapasztalt tényleges expozíció érték eltérhet, a károsodás kockázata egyedi, és függ a felhasználó alkalmazott munkamódszerétől, a munkadarabtól, a munkaállomás kialakításától, valamint az expozíciós időtől és a felhasználó fizikai állapotától.

[6] Az LBB 36 H pneumatikus fúrógép kezelési utasításában a kockázatok között szerepel a rezgés kockázata, „a vibráció károsíthatja a kezeket és a karokat”, hosszú távú használat szakaszosan ajánlott. A kezelési utasítás részletes követelményszintet határoz meg a használathoz ergonomiai szempontból is.

[7] Az alperesnél a fúráshoz és a szegecseléshez a szerelés alatt álló panel mellé felállítottak egy mobil, állítható pódiumot, továbbá az alperes két lépcsőfokos, kézzel áthelyezhető 39 centiméter munkaszint magasságú ülésre és állásra is használható, alumíniumból készült fellépőt is biztosított. A fúrás és a szegecselest a felperes részben a talajszintről, részben a fellépőről és részben a pódiumról plusz a fellépőről látta el, a szegecselési hely magassága a pódium padlószintjéhez képest + 1,7 méter volt. A felperes

által is használt fellépő nem rendelkezett korláttal, nem volt stabil, fizikai munka (fűrés, erő kifejtés) végzésére alkalmatlan volt.

[8] A felperes napi munkaidejének átlagosan 50%-a fűrésra, 20%-a szegecselesre fordított expozíciós idő volt, míg a munkaidő fennmaradó részében egyéb feladatokat látott el.

[9] A felperes saját kérésére 2019. február 18. napjától március 22. napjáig délutános műszakban a festő részlegen dolgozott, fűrészi tevékenységet nem végzett, majd ismételten a Bombardier repülőgép alkatrészzeit gyártó munkaterületre került. A felperes ezen időszakban délelőttönként rotatorköpeny-szindróma miatt gyógytornát, fizioterápiát, balneoterápiát vett igénybe.

[10] A felperes szegecselésére vonatkozó adatokat a 2019. április 24. napján kelt munkahelyi vibráció mérésről készült vizsgálati jegyzőkönyv tartalmazta, a fűrés kapcsán adatokat, mérési eredményeket nem.

[11] A felperes 2017. november 2. napján kelt elsőfokú munkaköri alkalmassági vélemény szerint szerelő munkakörben alkalmas minősítéssel lépett munkába. A felperes 2018. szeptember 11. napján – beutaló nélkül – felkereste a foglalkozás-egészségügyi orvost, mivel szeretett volna új munkakörbe kerülni. Ezután 2018. november 20. napján ismét jelentkezett a foglalkozás-egészségügyi orvosnál jobb oldali vállfájdalom panaszával. A foglalkozás-egészségügyi orvos a felperest a háziorvosához irányította és a 2018. november 20. napján kelt elsőfokú munkaköri orvosi alkalmassági véleményben a szerelő munkakörben azzal minősítette alkalmasnak, hogy a következő orvosi vizsgálat időpontja 2018. december 20. napja.

[12] A foglalkozás-egészségügyi orvos a 2019. január 14. napján történt orvosi vizsgálat során rögzítette, hogy a felperes jobb oldali lapockakörnyéki váll-hát panaszok miatt háziorvosi kezelés alatt áll, fájdalomcsillapítót kapott, reuma vizsgálata javasolt. A munkaköri alkalmassági véleményben az alkalmas minősítést azzal adta meg, hogy a következő orvosi vizsgálat időpontja 2019. március 14. napja.

A foglalkozás-egészségügyi orvos 2019. március 5. napján rögzítette, hogy a felperes jobb oldali vállfájdalom kapcsán fizioterápiára járt, és a 2019. március 18. napján adott elsőfokú munkaköri alkalmassági véleményben a felperest szerelő munkakörben nem alkalmasnak minősítette. Emellett feljegyezte, hogy a felperes reumatológián járt, a továbbiakban a fűrés tevékenység nem javasolt.

[13] Az alperes a 2019. március 19. napján kelt felmondással 2019. április 18. napjára a felperes munkaviszonyát megszüntette a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

(a továbbiakban: Mt.) 64. § (1) bekezdés b) pontja és a 66. § (2) bekezdése alapján, egészségügyi alkalmatlanság okán.

[14] A felperes 2019. május 2. napjától munkaviszonyt létesített a (MUNKÁLTATÓ) (továbbiakban: (MUNKÁLTATÓ RÖVIDÍTETT NEVE) munkáltatónál, autószerelő munkakörben, napi 8 óra teljes munkaidőben, 1 300 forint/óra alapbérrel.

[15] A felperes jellemzően munkatársával párban beosztva autóbuszok javítását végezte, illetve végzi. Az egy éves betanulási időszakban a munkatársa mellé beosztva, egyszerűbb feladatokat kapott, a testalkatára figyelemmel határozták meg a feladatait, a használandó szerszámokat, alkatrészeket, amelyek nem nagy súlyúak, mozgatás során maximum 10-20 kg eseti jelleggel merülhet fel, abban az esetben is, ha a munkafeladatát nem egyedül végzi. A legnagyobb szerszám súlya maximum 5-6 kg. Rezgéssel, egyéb, a testére visszaható hatással bíró szerszám az úgynevezett levegőkulcs, amelyet hetente egy-kettő esetben használ, alkalmanként maximum egy perc időtartamban. Az aknából történő, nem folyamatos vállat igénybe vevő munkavégzés alkalmoszerű, de adott esetben a munkaidő akár 50%-át is elérheti.

[16] A (MUNKÁLTATÓ RÖVIDÍTETT NEVE) Foglalkozás-egészségügyi Szolgálat elsőfokú munkaköri orvosi alkalmassági véleménye szerint a felperes autószerelő munkakörben alkalmas minősítést kapott, amelyet a 2020. február 28. napján lefolytatott újabb elsőfokú munkaköri alkalmassági vizsgálat megerősített.

[17] A felperes 2013. december 18. napjától tartozik a háziorvosi körzetéhez, a betegkartonján 2019. január 9. napján történt bejegyzés a jobb váll- és hátfájdalom vonatkozásában.

A felperesnél 2019. január 10. napján a reumatológián röntgen-, valamint mozgásszervi rehabilitációs vizsgálatot végeztek a Mezőkövesd Városi Önkormányzat Rendelőintézetben, a lelet szerint PHS, azaz befagyott váll szindróma került megállapításra, kóros csontszerkezeti eltérést nem tártak fel, balneo terápiát írtak fel 15 alkalomra.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Mozgásszervi Rehabilitációs Központ Tagkórházában 2019. január 24. napján PHS diagnózist (rotátorköpeny-szindrómát), egyéb spondilosist (gerinckörnyéki fájdalmat), mozgáskorlátozottságot, a váll adhezív capsulitisét (befagyott váll szindrómát) rögzítettek, gyógytornát, fizioterápiát és balneo terápiát javasoltak. A 2019. április 25. napi leleten ugyanezen diagnózisokat tüntették fel.

A felperes 2019. április 25., május 16., május 28. és június 6. napján Lidocain, Diprophos injekciót kapott.

A felperesnél 2019. június 6. napján lefolytatott vállízületi ultrahang eredményét rögzítették.

A 2019. szeptember 3. napján az NNK Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály reumatológia-fizioterápiás szakrendelésén a jobb váll MRI vizsgálatát javasolták befagyott váll szindróma diagnózis miatt, mivel a foglalkozási megbetegedés lehetőségét

kizárni nem lehetett D4/váll bursitis kód alatt foglalkozási megbetegedés gyanúját jelentették be. A felperes akkori munkakörében panaszai miatt korlátozásokat javasoltak akként, hogy a jobb vállízületet terhelő munkát, 50 kg feletti kézi tehermozgatást nem végezhet.

Az MRC-Radiológiai Egészségügyi Kft. 2019. szeptember 14. napján kelt MR lelete alapján a diagnózis a váll nyálkatömlőjének gyulladása volt, ortopédiai konzíliumot javasoltak.

A Debreceni Egyetem Klinikai Központ Ortopédiai Klinikáján 2019. szeptember 20. napján megállapították, hogy az MRI alapján igazolt elváltozások az egész vállízület túlterheléséből adódtak, az elváltozást egyértelműen a foglalkozásából adódó 8 órás fűróhasználat váltotta ki, alapvető a vállízület pihentetése és vállízületi torna végzése. A diagnózis: rotátorköpeny-szindróma. Műtét miatt szakorvos felkérését javasolták (HELYSÉG)n.

A felperes 2019. szeptember 24. napján ideggyógyászati szakrendelésen járt, ahol műtét utáni kontrollt javasoltak.

2019. október 10. napján a felperesnél jobb vállízület és jobb lapocka régió ultrahang vizsgálata történt, ahol rögzítették a jobb lapocka elállását.

[18] A felperes 2019. november 4. napján ortopédiai rendelésen járt (HELYSÉG)n (CÉG), ahol a lapocka kapcsán diszfunkciót láttak, vélelmezték a lapockát mozgó egyes izmok beidegzéséért felelős hosszú mellkasi ideg sérülését, és vitamint, szelektív ingeráram kezelést és kontrollt javasoltak. A diagnózis: a mellkas perifériás idegeinek sérülése.

A 2020. január 13. napján (HELYSÉG)n lezajlott ortopédiai kontrollon rögzítették, hogy a mozgásfunkció jelentősen javult, azonban további kíméletet, tornát, vitamint, fokozatosan teljes terhelést javasoltak. A diagnózis: a mellkas perifériás idegeinek sérülése.

[19] A felperes az előzőekben ismertetett panaszaival összefüggésben az alperesnél fennállt munkaviszonya alatt keresőképtelen állományban nem volt. A (MUNKÁLTATÓ RÖVIDÍTETT NEVE)1-vel fennálló munkaviszonyában 2019. szeptember 24. napján rotátorköpeny-szindróma diagnózissal, 2019. október 10. napján váll-elváltozás diagnózissal, 2019. november 4. napjától 2020. február 28. napjáig rotátorköpeny-szindróma diagnózissal volt keresőképtelen állományban.

[20] A felperes családi házban él a szüleivel, a panaszait megelőzően általános házkörűli munkákat végzett; olyan sport vagy egyéb tevékenységet, amely a kezei túlterhelésével járt volna, nem folytatott. A felperes szabadidejében járt autós rendezvényekre és edzőterembe. A betegség kialakulása a felperesnél fájdalommal, izomsorvadással, zsibbadással járt, vállmagasságba, vagy feljebb kezét nem tudta emelni. A lapockája kiállt, nem tudott aludni, emelni és szabadidejében edzőterembe vagy egyéb találkozókra járni.

[21] Az NNK 2019. november 4. napján kelt vizsgálati lapjának 1. pontja szerint a felperes korábbi munkahelyein fokozott expozíció, megbetegedés nem fordult elő. A 2. pont rögzítette, hogy a bejelentés tárgyát képező megbetegedést, vagy fokozott expozíciót okozó kóroki tényező műszeres vizsgálata nem történt. A 3. pont szerint a megbetegedés fokozott

expozíció oka a műszaki megelőzés részleges jellege. A 6. pont tartalmazta, hogy a felperes magatartásával a megbetegedés kialakulásához nem járult hozzá. A 8. pont tüntette fel a munkáltatót érintő megállapításait. A 9. pontban szerepeltette a munkaanamnézist, a kórtörténetet és a foglalkozási megbetegedés kivizsgálásába bevont orvos tanácsadót.

[22] Az NNK a 2020. május 11. napján kelt levelében tájékoztatta a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Munkaügyi és Munkavédelmi Osztályát (továbbiakban: a Kormányhivatal), hogy a felperes „Váll bursitis” diagnózissal, D4 kódszámon tett foglalkozási gyanú bejelentését foglalkozási betegségként „Csontok, ízületek, izmok, ínak túlzott, illetve egyoldalú igénybevétele által okozott betegségei” diagnózissal, D14 kódszámon fogadták el, vették nyilvántartásba. A felperes foglalkozási megbetegedése 2019. január 10-től állapítható meg.

A Kormányhivatal levelében tájékoztatta a felperest, hogy foglalkozási megbetegedése D14 kódszámon elfogadást nyert.

[23] A felperes a 2020. február 28. napjáig tartó keresőképtelen állományát követően orvosánál nem jelentkezett rotatórköpeny-szindróma és ezzel összefüggő panaszával, a felperes megbetegedése egy krónikus gyulladásos folyamat volt, amely az azt kiváltó egyoldalú terhelés hiányában, valamint a kapott gyógyszeres és fizioterápiás kezelések hatására elmúlhatott.

[24] A felperes keresetlevelében kérte kötelezni az alperest kártérítés jogcímén 382 712 forint és sérelemdíj jogcímén 1 500 000 forint, valamint a jogi képviselőjével létrejött megbízási szerződés alapján 255 000 forint perköltség megfizetésére.

[25] A kártérítés iránti igénye jogalapjaként hivatkozott az Mt. 166. § (1) bekezdés, 169. § és 177. §, valamint a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:522. § (1) és (2) bekezdés, míg a sérelemdíj vonatkozásában az Mt. 9. §, a Ptk. 2:52. § (1)-(3) bekezdés, 2:53. § és 2:43. § a.) pont rendelkezéseire.

[26] Mind a kártérítés, mind a sérelemdíj tekintetében előadta, hogy az alperesnél szerelő munkakörben létesített munkaviszonyában mintegy egy év elteltével kezdődtek az egészségügyi panaszai, amikor a válla és a dereka rendszeresen fájni kezdett. A 2018. évben az üzemorvosi alkalmassági vizsgálat eredményeként csak kettő hónapra kapott alkalmas minősítést, ezután kezelésről-kezelésre járt. A panaszai 2019. januárban továbbra is fennálltak, így az üzemorvos ismét csak kettő hónapra adta meg az alkalmas minősítést, majd 2019. márciusban megállapította, hogy a munkaköre betöltésére nem alkalmas. Az okozati összefüggés kapcsán hivatkozott arra, hogy a repülőgép oldalpanelek gyártási területén dolgozott és egész nap fűrt, süllyesztett, alkalomszerűen szegecselt. Az erő kifejtés, a vibráció és az ismétlődő mozdulatok, továbbá a feszített tempó miatt betegedett meg, vált alkalmatlanná a munkaköre ellátására. Hivatkozott a foglalkozási betegségek és fokozott

expoziációs esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet 2. § a) pont rendelkezésére, és azon tényre, mely szerint 2019. január 10. napjától megállapítást nyert a foglalkozási megbetegedése. A felperes felhívta továbbá a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) 2 § (2) bekezdés, 18. § (3) bekezdés, 32. § és 40. § rendelkezéseit is.

Állította, hogy a (MUNKÁLTATÓ RÖVIDÍTETT NEVE) munkáltatónál 2019. május 2. napjától létesített munkaviszonyában más jellegű feladatokat látott és lát el, amelyeknek a végzésére az üzemorvos alkalmasnak találta. A megbetegedését a 2019. szeptember 3. napján kelt ambuláns kezelőlap is igazolja, amelyen rögzítésre került a foglalkozási megbetegedés gyanúja.

[27] A 2019. szeptember 14. napján történt MRI vizsgálat díja 40 000 forint, a 2019. november 4. napján, majd 2020. január 13. napján történt további vizsgálatok (CÉG) díja 15 000 forint, illetőleg 10 000 forint volt.

A 2019. november és 2020. február között jelentkező panaszai miatt keresőképtelen állományban volt, reumatológiai fizioterápiás kezelésekre járt, a foglalkozási megbetegedése miatti tényleges jövedelme és a munkabére közötti különbözet bruttó 317 719 forint.

A vagyoni kárát mindösszesen 382 712 forintban jelölte meg.

[28] A sérelemdíj vonatkozásában utalt arra, hogy a 16 hónapig tartó kálváriája, a testi épsége, egészsége megsértésével összefüggésben elszenvedett sérelvei, a kellemetlen, gyakorta fájdalmas és időigényes kezelése miatt 1 500 000 forint képes azt ellensúlyozni, hogy fiatalember létére nem tudott dolgozni, a munkatársaival, barátaival találkozni. Emelni nem bír, a nap végére még mindig fáj a dereka, és a fizikai munkától hamar kifárad. Rendkívüli mértékű stresszhatásra is utalt, mivel fiatalemberként nem kellett volna reumatológus, fizioterápiás gyógykezeléseken, injekció kúrákon részt vennie.

[29] Az elsőfokú eljárás során a felperes hivatkozott a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről szóló 65/1990. (XII.22.) EÜM rendelet 2. § (1) bekezdés 1.4. § (1) és 2) bekezdés, 1.1.pont 1 számú melléklet és 1.1.pont 2. számú melléklet szabályaira, amelyek alapján a rezgéssel járó munkavégzés során kötelező a védőkesztyű rendelkezésre bocsátása.

Hivatkozott továbbá a rezgéseexpoziciónak kitett munkavállalókra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről szóló 22/2005. (VI.24.) EÜM rendelet 4. § és 2.6. § rendelkezéseire, amelyek alapján az alperes terhére több mulasztás is megállapítható a kockázatértékelés körében.

[30] Az alperes érdemi ellenkérelmében kérte a kereset teljes elutasítását és a felperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapított perköltségben való marasztalását.

[31] Anyagi jogi kifogásként előadta, hogy a felperesi betegség és az alperesnél fennállt munkaviszony között, illetve a károk és a betegség között nem áll fenn okozati összefüggés, ezért a felperes kártérítési igénye az Mt. 166. § (1) bekezdés alapján megalapozatlan. Vitatta, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi jogát, állította, hogy a sérelemdíj megállapításának a Ptk. 2:52. § (1) bekezdés szerinti feltételei nem állnak fenn. Az alperes álláspontja szerint az NNK tájékoztatása vitatható, mivel abban téves adat, hogy a bejelentés időpontjában (2019. szeptember 17.) a felperes munkaviszonya az alperesnél állt fenn, ezzel szemben az már 2019. április 18. napján megszűnt. Vitatta azt is, hogy a felperes szegecseles ellentartási feladatokat végzett, és kifejtette, hogy a fűrási tevékenységgel kapcsolatos mérési eredmények a jogszabályi határértékek megtartását igazolják. Mivel a felperes által használt eszközök rezgésértéke határértéken belüli, ezért az antivibrációs védőkesztyű nem volt szükséges. Kifogásolta, hogy az NNK a felperes 2019. május 2. napjától fennálló új munkaviszonya szerinti munkakörülményeket nem vizsgálta, annak ellenére, hogy ezen munkaviszonyában okozott keresőképtelenséggel járó állapotot a felperes panasza. Nem fogadta el a felperesi foglalkozási megbetegedés 2019. január 10. napjától való megállapítását, utalva arra, hogy a felperes panaszai csak később okoztak keresőképtelenséget. Sérelmezte, hogy a foglalkozási megbetegedés kivizsgálásába a hatóság nem vonta be a felperes új munkáltatóját, amely a 27/1996. NM rendelet 5. § (2) bekezdése szerint a munkaügyi hatóság feladata volt. Az alperes nem fogadta el a vizsgálati lap tartalmát sem, és hivatkozott a vibráció mérési jegyzőkönyvében foglaltakra, és felhívta az LBB 36 H típusú fűrógép EU megfelelési nyilatkozatát is, melyekre tekintettel a felperest érintő munkafolyamatok terén a műszaki védelem teljes volt. Az NNK azonban nem vizsgálta a felperesi közrehatást, és azon mérési eredményeket értékelte, amelyek nem álltak összefüggésben a felperes által végzett fűrási, szegecselesi feladatokkal.

[32] Az alperes vitatta az elmaradt jövedelem, az orvosi vizsgálatok és a felperes betegsége közötti okozati összefüggést is, kifejezetten kifogásolta a szükségtelenül igénybe vett, költségtérítéssel (40 000 forint) MRI vizsgálatot. Emellett a CÉG által kiállított számlák kapcsán arra hivatkozott, hogy a felperes sem a vizsgálatok tárgyát, sem azoknak az alperesnél fennállt munkaviszonnyal, a betegséggel való összefüggését nem igazolta.

[33] Az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés jogalapját vitatta, mivel véleménye szerint a keresőképtelenségnek a fennállt jogviszonnyal való összefüggését semmi nem igazolja. A jövedelemkülönbség összegszerűségét elfogadta.

[34] A sérelemdíj címén előterjesztett kereset tekintetében hiányolta a kompenzálendő nem vagyoni sérelem megjelölését, és felhívta a bírósági gyakorlat több eseti döntését (BH2016.9.241., BH2020.6.185., BDT2018.3821., PJD.2013.3. és PJD.2016.14.). A jogsértés esetleges megállapítása esetén is a követelt sérelemdíj összege eltúlzott.

[35] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek kártérítés címén 342 712 forintot, sérelemdíj címén 1 500 000 forintot, valamint 255 000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az

államnak 110 707 forint illetéket és 599 647 forint állam által előlegezett költséget. Megállapította, hogy az állam terhén marad 2 259 forint illeték és 12 238 forint állam által előlegezett költség.

[36] Az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletében ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[37] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperes keresete a kártérítés tekintetében túlnyomórészt, míg a sérelemdíj vonatkozásában teljes mértékben alapos.

[38] Az ipari igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felperes az alperesnél folytatott munkavégzése során, az alperesnél használt munkaeszközök okán ki volt téve forgó mozgás által keltett rezgés (vibráció) egészségkárosító veszélynek. A foglalkozási megbetegedését előidéző okok lehetnek: szabálytalan fellépő, helytelen testtartás, az LBB 36 H fűrógép munkabiztonsági üzembehelyezésének nem megfelelőisége, egyéni védőeszköz hiánya (nem teljeskörű kockázatelemzés), a munkavállaló testi adottsága (kockázatelemzés hiányossága miatt nem hívta fel a keletkező veszélyekre a foglalkozás-egészségügyi szakember figyelmét a munkakör megjelölésénél). Amennyiben az antivibrációs kesztyű használata elő lett volna írva, és azt használja a felperes, akkor a fűrőberendezés vibrációs egészségkárosító hatása csökkent volna. Az alperesnél a munkafolyamatok vizsgálata nem történt meg teljes körűen, a kockázatértékelés során nem vették figyelembe az LBB 36 H fűrőberendezés kezelési utasítását. Az alperesnél a munkahelyi vibráció méréséről 2019. április 24. napján felvett jegyzőkönyv a fűrés folyamatára adatokat, mérési eredményeket nem tartalmazott, kizárólag a szegecselés munkafolyamat méréseit rögzítette. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes az Mt.-ben és az Mvt.-ben rögzített kötelezettségei ellenére nem tett meg mindent a biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkahely kialakításáért, a biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek biztosításáért. Kiemelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy az NNK és a Kormányhivatal eljárásában vizsgálták a felperes által az új munkáltatónál végzett munkafolyamatokat és a felperesi esetleges közrehatást is, mint ahogyan a bírósági bizonyítási eljárásban is sor került erre, és mindezek alapján az a következtetés volt levonható, hogy a felperes nem az új munkáltatónál volt egészségkárosító hatásnak kitéve, valamint a felperes a magatartásával a megbetegedése kialakulásához nem járult hozzá.

[39] Az igazságügyi foglalkozás-orvostan szakértő szakvéleménye szerint a felperesnél a munkakörnyezeti egészségkárosító kóroki tényezők és a betegség közötti ok-okozati összefüggés vélelmezhető, egyéb kóroki tényező nem merült fel. A felperes rotatórköpeny-szindrómája foglalkozási megbetegedés, amely attól az időponttól volt megállapítható, amikor a diagnózist a szakorvos felállította (2019. január 10.). A felperes 2019. november 4. napjától 2020. február 28. napjáig tartó keresőképtelen állapota egyértelműen a rotatórköpeny-szindróma, azaz a foglalkozási megbetegedés következménye volt. Ugyanakkor a szakértő kimondta azt is, hogy a rotatórköpeny szindróma esetében a

sürgősségi vizsgálat nem merült fel, ezért az MRI vizsgálatot nem feltétlenül volt szükséges magánegészségügyi ellátás keretében igénybe venni a felperesnek, azt közfinanszírozott ellátás keretében is igénybe vehette volna.

[40] Az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletének indokolásában az elsőfokú ítélet rendelkező részét egészítette ki, figyelemmel arra, hogy az ítélet indokolása egyebekben részletesen tartalmazta a felperes kártérítési igényének vonatkozásában a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát, és azok alapjának ismertetését, valamint a jogi indokolást is.

[41] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be, és kérte annak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 383. § (1) bekezdés szerinti megváltoztatását, a felperes keresetének teljes elutasítását, és a felperes IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja szerint megállapított perköltségben való marasztalását.

[42] Álláspontja szerint a kártérítés és a sérelemdíj megfizetésére, és ennek okán a perköltség viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezések jogszabály ellenesek, az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokból helytelen jogi következtetést vont le, ezért kérte az elsőfokú döntés Pp. 369. § (1)-(3) bekezdésben foglaltak szerinti anyagi jogi felülbírálatát.

[43] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem értékelte, hogy a felperes az állítása szerint 2018. novemberétől jelentkező vállproblémáiról az alperest annak észlelésekor nem értesítette. Sérelmezte, hogy sem a perben kirendelt szakértők, sem a bíróság nem értékelte ezen felperesi közrehatást, ezért nem ismert, hogy az mennyiben befolyásolta a felperesi betegség kialakulását, vagy elmélyedését. A foglalkozási megbetegedés kivizsgálásának eljárásában a Kormányhivatal egyáltalán nem vizsgálta a felperes négy hónapon át fennálló mulasztásának következményeit, az egyéni hajlamosító tényezőit, életkörülményeit, az új munkahelyén fennálló expozíciót, sőt ezzel szemben tévesen azt állapította meg, hogy a felperes az alperesnél dolgozott a határozathozatal napján, holott már hónapok óta más munkahelyen, megszakítás nélkül, korlátozásmentes egészségügyi alkalmassági igazolással állt új munkáltatónál munkaviszonyban. A felperes új munkahelyének vizsgálata a 27/1996. NM rendelet 5. § (2) bekezdés szerint kötelező lett volna a kivizsgálást végző munkaügyi hatóságnak és a bíróságnak is.

Az alperes kifogásolta azt is, hogy az orvosszakértő nem értékelte a 2019. január 10. napi reumatológiai eredményt, és az ultrahang vizsgálatot elfogadható indok nélkül nem tekintette mérvadónak. Emellett az orvosszakértő nem vizsgálta a felperes jelenlegi munkahelyének ergonómiai körülményeit, és az elsőfokú bíróság is csupán a felperes közvetlen munkahelyi felettesének – vélhetően nem objektív – tanúvallomását értékelte bizonyítékként.

Alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tárta fel a teljes tényállást, a szakértőt nem hívta fel sem az új munkahely hatásainak kivizsgálására, sem a felperes egyéni hajlamosító tényezőinek értékelésére. Mindezen túlmenően a bíróság nem értékelte a

felperesnek felróható négy hónapnyi mulasztást, és nem tisztázódott az esetleges felperesi közrehatás kérdése sem.

Az alperes iratellenesnek találta az LBB 36 H pneumatikus fűrőgép kezeléséhez antivibrációs kesztyű szükségessége megállapítását, mivel a gyártói utasítás azt nem említi. A fűrőgépre vonatkozó EU megfeleléségi nyilatkozat ezzel szemben a szabványok szerint elvégzett tesztelés alapján rögzíti, hogy a rezgési értékre figyelemmel nem áll fenn vibráció veszélye a kezelő számára. A munkavédelmi szakértő szakvéleményében azt is kijelentette, hogy az antivibrációs kesztyű esetleges használata egészségügyi és baleseti kockázatot is hordozhat az ujjak zsibbadása és az eszköz érzékelésének csökkenése okán.

Az alperesi munkaviszonnyal fennálló összefüggést csak kétséget kizáró, azt aggálytalanul igazoló szakértői vélemény tudta volna bizonyítani (Kúria Mfv.I.10.716/2009/3.).

[44] Érvelése szerint szükséges lett volna olyan orvosszakértői vizsgálat, amely teljes körűen feltárja a felperesnél a természetes kórokú előzményeket, továbbá az alperesnél fennállt munkaköri alkalmatlanság és az új munkáltatónál megállapított korlátozás nélküli alkalmasság közötti ellentmondás okait; az új munkahely és a munkahelyen kívül végzett egyéb felperesi tevékenységek esetleges hatásait a felperes állapotára. Az 1/2018. (VI.25.) KMK vélemény szerint a bizonyítási érdek a felperes oldalán van, azonban a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, amelyet az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott.

Az alperes változatlanul állította, hogy a foglalkozási megbetegedés gyanújával érintett munkáltató a (MUNKÁLTATÓ RÖVIDÍTETT NEVE), hiszen a felperes ebben a munkaviszonyában került első alkalommal keresőképtelen állományba vállproblémái miatt, különös figyelemmel arra, hogy 2019 májusában a munkaviszonya létesítésekor a felperes korlátozás nélküli alkalmassági minősítést kapott. Alperes hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra (BH1987.3.103., BH2003.515.).

[45] A sérelemdíj megtérítésére kötelezés jogellenessége vonatkozásában az érdemi ellenkérelmében foglaltakat változatlanul fenntartva alperes hivatkozott arra, hogy a felperes a keresetében nem kérte az általa hivatkozott személyiségi jog megsértésének a megállapítását, amely a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerint a marasztalás előfeltétele. Az elsőfokú bíróság a személyiségi jogi jogsértést nem állapította meg, és megállapítás hiányában jogellenesen kötelezte az alperest sérelemdíj megfizetésére.

[46] Az előzőeken túl az alperes iratellenesnek találta az elsőfokú ítélet [38] bekezdésében írt megállapítást, amellyel szemben állt a felperes személyes előadása. A sérelemdíj vonatkozásában is kiemelte, hogy a felperes az alperesnél fennállt munkaviszonya megszűnését követően azonnal, korlátozás nélküli orvosi alkalmasság mellett munkába tudott állni, ahol lényegesen nehezebb szerszámokkal végez munkát.

[47] Mindezen okból az alperes a megítélt 1 500 000 forint mértékű sérelemdíjat rendkívül eltúlozottnak tartotta, figyelemmel arra is, hogy nem állt elő olyan mértékű sérelem a felperes életében, amelyet nagyságrendileg a felperes kilenc havi munkabére képes

kompenzálni. A sérelemdíj összegénél az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az alperes azonnali intézkedését a vállfájdalomról való tudomásszerzést követően a festőüzembe való áthelyezésre, és nem értékelte a felperesi közrehatást sem.

[48] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását.

[49] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és azokból helyes jogi következtetést vont le, az elsőfokú ítélet érdemben helyes, megalapozott.

[50] A felperes érvelése szerint az alperesnek több, a fellebbezésben írt állítása nem felel meg a valóságnak, amely nyilatkozatok iratellenességére az előfokú eljárásban 2022. október hó 18. napján benyújtott beadványában is hivatkozott. Valótlan, hogy a felperes nem értesítette 2018. novemberében a vállproblémái jelentkezéséről az alperest. Ezzel szemben a felperes jelzésére figyelemmel a 2018, novemberében és 2019. januárjában történt munkaköri alkalmassági vizsgálat eredménye is kettő hónapos időtartamra vonatkozott, kifejezetten a jelzett egészségügyi változások miatt. Hasonlóan az elsőfokú peranyag része, hogy 2018. novemberétől a felperes fizioterápiára és gyógytornára járt, amely miatt átkérte magát a délutáni, könnyített műszakba a festők mellé. Az egészségi állapot változásával indokolt műszakváltás iránti kérelemnek az alperes helyt adott, az áthelyezés megtörtént, ezzel szemben tisztességtelen és iratellenes utóbb arra hivatkozni, hogy semmiről nem tudott.

[51] Felperes állította, hogy az új munkáltatónál fennálló munkahelyi körülményeket mind a hatósági eljárásban, mind a bírósági peres eljárásban vizsgálták, azonban az új munkáltatónál olyan jellegű tevékenységet bizonyítottan nem végzett, amelynek köze lehet a fűrés, rezgés és szegecselés eredményeként előállt megbetegedéséhez. Ezért tévesen hivatkozott az alperes a BH1987.3. szám alatt közzétett eseti döntésre, mivel a felperes nem dolgozott több munkáltatónál foglalkozási betegség veszélyének kitett munkakörben. Ezzel szemben a foglalkozási megbetegedésnek kitett munkakörben utoljára és kizárólagosan is csak az alperesnél dolgozott, ezért az alperes által hivatkozott BH2003.515. számú eseti döntés is az alperes kizárólagos kárfelelősségét igazolja, mivel a foglalkozási megbetegedés oka a rezgési expozíció. A munkavédelmi szakértői vélemény teljes körűen, konkrétan és határozottan rögzítette az alperes által be nem tartott munkabiztonsági követelményeket. Emellett feltárára kerültek az elsőfokú eljárás során a felperes személyes egyéni körülményei, életvitele és betegéletútja, amelyek alapján aggálytalanul került megállapításra, hogy ezeknek a foglalkozási megbetegedés kialakulásában szerepe nem volt. Felperes szerint az alperes tévesen állította azt is, hogy a munkavédelmi szakértő szakvéleményében azt írta volna le, hogy az antivibrációs kesztyű gátolja az egészséges és biztonságos munkavégzést, ezzel szemben a megfelelő vastagságú antivibrációs kesztyű a munkavállaló védelmét szolgálja a szakvélemény szerint.

Az alperes fellebbezésében nem csak a szakértői véleményeket, hanem a felperes személyes előadását és a tanúk vallomását is félreértelmezi, illetve félrehivatkozza, amelyre vonatkozó észrevételeket az elsőfokú eljárásban a 2022. október hó 18. napján kelt beadványban

kifejtette. Az elsőfokon eljáró bíróság a sérelemdíj összegét az eset összes körülményeit mérlegelve állapította meg, az nem törvénysértő és – a jelen inflációs viszonyok között – nem tekinthető eltúlzottnak.

[52] A felperes szerint az alperesi fellebbezés a Pp. 373. § rendelkezésébe ütközően hivatkozott arra, hogy a keresetlevél hiányosnak tekintendő, mivel nem megállapítási, hanem marasztalási keresetet terjesztett elő

[53] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[54] A fellebbezés nem megalapozott.

[55] Az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú ítéletnek a felperes 40 000 forint kártérítés iránt előterjesztett keresetét elutasító rendelkezését fellebbezés nem érintette, így az jogerőre emelkedett.

[56] Az elsőfokú eljárás során a Pp. 380. § szerint meghatározott kötelező hatályon kívül helyezést megalapozó lényeges eljárási szabálysértés nem történt, ezért az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján a felülbírálati jogkörét az alperes fellebbezési kérelme és a felperes fellebbezési ellenkérelme korlátai között gyakorolta. Az alperes fellebbezésében a Pp. 381. § szerinti mérlegelhető hatályon kívül helyezést nem kérelmezett, erre figyelemmel az ítéltábla a Pp. 383. § (1) bekezdés szerint az ügy érdemében döntött. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint az egyéb adatokkal összevetve megfelelően értékelte és mérlegelte, a tényállást helyesen állapította meg, és abból a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban álló, helytálló jogi következtetést vont le. Az elsőfokú bíróság a döntését kimerítően és megfelelően megindokolta, azzal az ítéltábla maradéktalanul egyetért, azt megismételni nem kívánja, és csupán a fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemeli az alábbiakat:

[57] Az Mt. 166. § (1) bekezdés szerint a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárért a munkáltatónak objektív kárfelelőssége áll fenn, ami azt jelenti, hogy – az alperes fellebbezési érvelésével szemben – nem szükséges a munkáltató oldalán kötelezettségszegés, mulasztás megállapítása. Az alperes fellebbezésében megalapozatlanul állította a kártérítés és sérelemdíj megfizetésében való marasztalás jogellenességét arra utalással, hogy a bíróság nem értékelte a felperesi közrehatást. A Pp. 2. § szerint meghatározott rendelkezési elv a polgári perjog legfontosabb alapelve, amely megnyilvánul abban is, hogy a bíróság az alperes írásbeli ellenkérelmében foglaltakhoz és az alperes nyilatkozataihoz kötve volt. Az elsőfokú eljárásban az alperes nem hivatkozott mentesülése érdekében az Mt. 166. § (2) bekezdés rendelkezéseire, így a fellebbezésében tartalmilag ezt jelentő kifogásait az ítéltábla a másodfokú eljárás során nem értékelhette. Az

alperes fellebbezésében tévesen utalt a felperes bizonyítási kötelezettsége elmulasztására. Amennyiben írásbeli ellenkérelmében az alperes az Mt. 166. § (2) bekezdés szerinti bármely mentesülési okra – így a munkavállaló elháríthatatlan magatartására - hivatkozott volna az elsőfokú eljárásban, úgy azt alperesnek kellett volna bizonyítania.

[58] Az alperes megalapozatlanul sérelmezte a tényállás hiányosságait, illetve részbeni iratellenességét is, mivel az elsőfokú bíróság a széleskörű bizonyítási eljárásban kifejezetten részletes, minden körülményt érintő tényállást tárt fel. Ahogyan a fellebbezési ellenkérelmében a felperes utalt az elsőfokú eljárás során 2022. október hó 18. napján benyújtott észrevételeire (Miskolci Törvényszék 3.M.70.346/2020/70.), az alperesi fellebbezésben előadottak a per egyéb adataival, a rendelkezésre álló bizonyítékokkal teljes mértékben ellentétben állnak. Az alperes nyilvánvalóan tudomással bírt a foglalkozás-egészségügyi orvos 2018. november 20. napján és 2019. január 14. napján kelt elsőfokú munkaköri alkalmassági véleményében foglaltakról, annak indokairól, emellett munkáltatóként intézkedési kötelezettsége volt, amelyet teljesített. A felperes oldalán nem történt mulasztás, az alperesi álláspont a per adataival, a bizonyítékokkal nem igazolható.

[59] A fellebbezés kapcsán szükséges rögzíteni, hogy az elsőfokú bíróság szakértőt kirendelő végzése részletesen ismertette a rendelkezésre álló adatok alapján megállapított tényállást, és 5. és 6. pont alatti kérdésre részletes választ kért a szakértőtől a felperes megbetegedésének ok-okozati összefüggéseiről (Miskolci Törvényszék 3.M.70.346/2020/49.). Az orvosszakértő ennek megfelelően vizsgálta a felperesnek az alperesnél és a (MUNKÁLTATÓ RÖVIDÍTETT NEVE) munkáltatónál végzett munkafeladatait, a munkahelyek ergonómiai körülményeit, és a szakvéleményében kimerítő választ adott, a szakvélemény aggálytalan volt. Az alperes az igazságügyi foglalkozás-orvostan szakértő szakvéleményére vonatkozó észrevételében a szakvélemény kiegészítése, illetve a szakértő meghallgatása iránt további indítványt nem terjesztett elő (Miskolci Törvényszék 3.M.70.346/2020/61.).

[60] Az ítéltábla a per egyéb adataival és egyéb bizonyítékokkal együttesen értékelve, összességében megállapította, hogy az elsőfokú ítélet [117] pont alatt az ipari igazságügyi szakértő szakvéleményében adott válaszokat is helytállóan értékelte és az azzal szemben az alperesi fellebbezésben előadottak nem voltak alkalmasak arra, hogy a szakvéleményt aggályossá tegyék. Az ítéltábla maradéktalanul osztotta a fellebbezési ellenkérelemben kifejtett felperesi álláspontot. Megjegyzendő továbbá, hogy az alperes az ipari igazságügyi szakértő szakvéleményére vonatkozóan előterjesztett észrevételében ugyancsak nem indítványozta a szakvélemény kiegészítését, a szakértő meghallgatását (Miskolci Törvényszék 3.M.70.346/2020/61.).

[61] Az ítéltábla a sérelemdíj megfizetésében való marasztalás vonatkozásában sem állapította meg az elsőfokú ítélet iratellenességét, különös figyelemmel arra, hogy maga a fellebbező is ellentmondásos nyilatkozatokat tett a felperes személyes előadásában foglaltakat érintően. Az elsőfokú ítélet [38] pont alatt a 2021. május 18. napján megtartott perfelvételi tárgyaláson felperes által tett személyes előadás tartalma alapján - az iratokkal egyezően -

állapította meg a tényállást (Miskolci Törvényszék 3.M.70.346/2020/10. számú jegyzőkönyv 11-12. oldal).

[62] A Ptk. 2:52. § (3) bekezdés rendelkezése megadja, hogy a sérelemdíj mértékének meghatározása során a bíróságnak mely szempontokat kell értékelnie. A jogsértésnek a károsultra gyakorolt hatásával kapcsolatban továbbra is irányadó és alkalmazandó az ítélkezési gyakorlat által a nem vagyoni kártérítés kapcsán kidolgozott szempontrendszer, amely szerint a személyiséget ért nem vagyoni sérelem kifejeződhet: mozgáskorlátozottságban, egészségromlásban, a test szerveinek működési zavaraiiban (testi változások); személyiségzavarban, pszichikai fájdalomban, kisebbségi vagy megalázottsági érzés kialakulásában, lelki válságban stb. (lelki változások); a személyiséget körülvevő társadalmi- természeti környezetnek a személyiségre hátrányos megváltozásában (környezeti hatások) [Petrik Ferenc: Sérelemdíj. In: Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog – kommentár a gyakorlat számára (a 2013. évi V. törvény az új Ptk. kommentárja) Budapest 2013., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.256/2019/4., Pf.I.20.301/2019/4.].

[63] A sérelemdíjjal szembeni követelmény, hogy az alanyi jognak védelmet nyújtson, egyúttal a jogsértőket visszatartsa a sérelmet okozó magatartástól. A sérelemdíjjal elérni kívánt vagyoni elégtétel tágabb kategória, mint kompenzáció, mert az a sérelmet szenvedett félben a jogsértő magatartás miatt elszenvedett hiányérzetten, veszteségérzésen túl magában foglalja a jogsértés társadalmi elítélését is (PJD.2016.2.).

[64] Az ítélőtábla meglátása szerint az elsőfokú bíróság ítélete [156] pontja alatt helytállóan mérlegelte az eset körülményeit, így az alperesi jogsértés súlyát, annak felróhatósága mértékét és a jogsértésnek a felperesre gyakorolt hatásait.

[65] A felróhatóság mértéke tekintetében a Ptk. 1:4. § (1) bekezdésében írtakból kell kiindulni, mely szerint, ha e törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. E követelményt fogalmazza meg az Mt. 51. § (1) és (4) bekezdés, valamint az Mt. 6. § (1) bekezdése is, azaz a munkaszerződés teljesítése és a munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása a munkáltatótól általában elvárható.

[66] A jogsértés súlyával kapcsolatos jogirodalmi álláspont szerint a jogsértés súlya annak megítélését jelenti, hogy a jogsértő mennyire távolodott el a társadalom által elvárt, elfogadott, de legalábbis tolerált magatartásformától (Fuglinszki Ádám: Kártérítési jog. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest 2015. 834. oldal). A perbeli esetben az alperestől elvárt magatartás volt a felperest megfelelő egyéni védőeszközzel ellátni, azt körültekintő gondossággal előzetesen megvizsgálni, kiválasztani annak érdekében, hogy alkalmas legyen a biztonságos és balesetveszélymentes munkavégzés feltételeinek megteremtéséhez. Emellett szükséges volt megfelelő fellépőt alkalmazni, valamint az LBB 36 H fűrógép munkabiztonsági üzembehelyezését az előírásoknak megfelelően kivitelezni és a

kockázatelemzést a munkavállaló testi adottságait is figyelembe véve elvégezni. Mindezt az alperes felróhatóan – törvényi kötelezettsége ellenére - elmulasztotta. Az ítéltábla megjegyzi azt is, hogy az elsőfokú eljárás adatai alapján az alperes mulasztásaival más munkavállaló is érintett volt.

[67] A felróhatóságnál az értékelés további szempontja lehet, hogy a munkáltató mulasztásának milyen súlyú következményei voltak, márpedig a felperes az orvosszakértő által is megállapított egészségkárosodást elszenvedte, amelyből szerencsés módon a kezeléseket követően – és a terhelés hiányában – panaszmentesnek tekinthető. Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte azt a tényt is, hogy a foglalkozási megbetegedés első tünetei a felperes igen fiatal korában (23 év) jelentkeztek.

[68] A fentiek mellett és azok fényében súlytalan fellebbezési hivatkozás volt az alperes részéről az, hogy az alperesnél fennállt munkaviszonya megszűnését követően a felperes azonnal, korlátozás nélküli orvosi alkalmasság mellett munkába tudott állni. Ez a sérelemdíj mértéke szempontjából némileg az alperes előnyére szolgáló körülmény, hiszen amennyiben a felperes foglalkozási megbetegedése maradandó egészségkárosodást, vagy hosszabb idejű károsodást jelentett volna, úgy az a sérelemdíj mértékét is megemeli.

[69] Az ítélezési gyakorlat egységesítésének biztosítása érdekében elvárható, hogy közel azonos időszakban bekövetkezett hasonló káresemény által okozott hátrányok után megítélt sérelemdíjak összege egymástól kirívóan ne térjen el, azonban a hátrányoknak az egyénre gyakorolt hatása, életének további alakulása függ a személyiségétől, az adott ügy egyedi körülményeitől (Kúria Mfv.I.10.207/2019/5.). A sérelemdíj összegének meghatározásánál tehát figyelemmel kell lenni a bírói gyakorlatra, a más, összehasonlításra alkalmas ügyekben hozott döntésekre is, azonban ezeket nem lehet automatikusan alapul venni, mert az egyéni körülmények és az egészségkárosodásból származó hátrányok különbsége alapot adhat az eltérő mértékű kompenzáció megállapítására. Az egyedi ügyekben hozott döntés nem köti a bíróságot (Kúria Pfv.III.21.018/2020/5., Pfv.III.20.279/2018/4.).

[70] Mindezeket szem előtt tartva az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, és az 1 500 000 forint sérelemdíj mérséklésére nem volt megfelelő indok, különös tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság az elbíráláskori ár- és értékviszonyok alapján marasztalta az alperest.

[71] Szükséges végül rámutatni arra, hogy az alperes a Pp. 373. § (1) bekezdés rendelkezéseivel ellentétesen hivatkozott a fellebbezésében a sérelemdíjban, mint jogkövetkezményben történő marasztalásnak az előfeltételeként előterjesztendő megállapítási kereset hiányára. A keresetlevélben helyesen felhívott Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdés rendelkezései alapján a felperes a sérelemdíj iránti marasztalási keresetet a Pp. rendelkezéseinek megfelelően terjesztette elő.

[72] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, mint érdemben helyest helybenhagyta a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata alapján.

[73] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti másodfokú perköltségének megtérítésére.

[74] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban a pertárgy értékét 1 842 712 forintban állapította meg, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 46. § (1) bekezdés szerint számított, a feleket megillető tárgyi költségfeljegyzési jogra figyelemmel meg nem fizetett 147 417 forint fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) és (6) bekezdés alapján kötelezte az alperest.

[75] Az ítéltábla a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet – 2023. január 1. napjától a 26/2022. (XII.6.) IM rendelettel módosított – 3. § (2) bekezdése alapján pontosította az elsőfokú határozatban meghatározott illetékfizetésről szóló rendelkezést.

[76] A bíróság tájékoztatja az alperest, hogy az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ban megállapított Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé. Az alperes, mint fizetésre kötelezett az illeték fizetésére történő felhívásnak önként köteles eleget tenni a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az alperesnek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlára kell megfizetnie az eljárási illetéket, közleményként feltüntetve a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint az alperes adóazonosító számát.

Debrecen, 2023. július 7.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Paulik Andrea s. k. előadó bíró,
Dr. Répássy Árpád s. k. bíró